

UVODNIK: SODOBNI SLOVENSKI IN SLOVANSKI ROMAN

Tokratna tematska številka *Jezika in slovstva* se posveča razmisleku domačih ter tujih strokovnjakov o sodobni romaneskni produkciji v slovenski in drugih slovanskih književnostih.

Tematsko številko uvajajo prispevki, ki se osredotočajo na sodobno slovensko romaneskno produkcijo: Primož Mlačnik preučuje politiko reprezentacij v detektivskih romanih Avgusta Demšarja prek dekonstruktivne analize detektivske pripovedi in detektivske triade, Aleksandra Krasovec analizira romane Josipa Ostija z (avto)biografsko zasnovo in avtorjevo žanrsko oznako kalejdoskopski ali mozaični roman, Tina Kraner pa pod drobnogled postavi deset ljubezenskih romanov sodobnih slovenskih pisateljic. Sledi primerjalna razprava Alojzije Zupan Sosič, ki analizira in interpretira spolne stereotipe v izbranih romanih iz slovenske, hrvaške in češke književnosti.

Naslednji sklop predstavljajo prispevki, ki osvetljujejo zanimivejše pojave v sodobni češki, slovaški, poljski in makedonski prozi, pretežno romanih: Jana Šnytová se ukvarja z upodobitvijo travmatičnih dogodkov druge svetovne vojne v sodobnem češkem romanu, Radoslav Passia skozi prizmo teorije geopoetike analizira upodobitve mestne krajine Bratislave v sodobni slovaški prozi, Agnieszka Nęcka-Czapska se pri obravnavi proze poljskih avtoric, izdane po letu 2000, osredotoča na prikaz identitetnih sprememb žensk v povezavi z emancipacijskim diskurzom, posledicami tržne usmeritve, popfeminističnimi »odkloni«, igra s konvencijami in funkcionaliziranjem seksualnosti, prispevek Vesne Mojsove-Čepiševske, ki v

luči biografizma obravnava junakinje, razpete med zgodovino in domišljijo sodobnih makedonskih prozaistov, pa bo objavljen v naslednji številki.

Tematsko številko zaključujeta prispevka o prevodni recepciji: Dragica Haramija razišče prisotnost slovenskih prevodov mladinskih romanov iz slovanskih književnosti v zadnjem desetletju, nato analizira prevladujoče žanre in teme v prevodni produkciji ter jih primerja s temami v slovenskem mladinskem romanopisju, Ljudmil Dimitrov pa predstavi medsebojno prevajanje bolgarske in slovenske proze ter se sprašuje, v kolikšni meri infrastruktura kulturnega procesa odraža reprezentativno podobo slovenske literature v Bolgariji.

Mogoče bo cenjene bralke in bralce zanimal še tematski sklop o sodobnem slovanskem romanu, ki je bil predstavljen na predlanskem Slovenskem slavističnem kongresu in objavljen v zborniku *Slovenski jezik in književnost v srednjeevropskem prostoru* (ur. Matej Šekli in Lidija Rezončnik, Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, Ljubljana, 2020), kjer se v razdelku Mesto in družba v sodobnem slovanskem romanu zvrstijo naslednji prispevki: Đurđa Strsoglavec: Poverjenik v hotelu (o dveh romanih Renata Baretića), Jana Šnytová: Podoba Prage v romanu Radke Denemarkove *Prispevek k zgodovini radosti*, Špela Sevšek Šramel: Podoba mesta v sodobnem slovaškem romanu: Bratislava, a ne samo to, Blaž Podlesnik: Sodobni ruski zgodovinski roman v slovenskih prevodih ter Namita Subiotto: Literarna upodobitev makedonske prestolnice v romanu *Divja liga* Vlade Uroševića.

Proučevanje sodobne romaneskne produkcije iz slovenske in drugih slovanskih književnosti s to številko zagotovo ni izčrpano, temveč je vzpodbuda za nadaljnje raziskave. Avtorjem, prevajalcem, recenzentom in tehnični urednici se zahvaljujem za prijetno sodelovanje, cenjenim bralkam ter bralcem pa želim prijetno potovanje po raznolikih zgodbah o raznolikih zgodbah.

Namita Subiotto, urednica tematske številke